

Warszawa, 29 października 2018 r.

Komunikat FOR 31/2018:

Nieporozumienia ws. podniesienia ratingu Polski przez agencję Standard & Poor's

- Podniesienie ratingu Polski przez agencję Standard & Poor's wzbudziło wiele różnych interpretacji, wśród nich mylnych lub przesadnych reakcji. Wielu obserwatorów traktowało ten ruch jako poprawę oceny długofalowych perspektyw gospodarczych Polski, podczas gdy w rzeczywistości jest to jedynie cofnięcie obniżki ratingu ze stycznia 2016 roku, czyli początku rządów Prawa i Sprawiedliwości. Obecny rating Polska miała już w latach 2007-2015 i to pomimo że przypadał na nie globalny kryzys finansowy oraz kryzys wypłacalności w strefie euro. Przywrócenie wcześniejszego ratingu to wynik m.in.:
 - Pozytywnych zmian strukturalnych w sektorze prywatnym, które trwają niezależnie od polityki gospodarczej rządu PiS. Rozwój sektora przedsiębiorstw, przy jednoczesnym odpływie pracowników z rolnictwa, podnosi produktywność polskiej gospodarki. Jednocześnie w 2017 roku Polska zanotowała pierwszą od 1995 roku nadwyżkę na rachunku obrotów bieżących – co S&P przypisuje nadwyżce rozwijającego się sektora usług.
 - Wycofania się PiS z części niebezpiecznych lub kosztownych obietnic wyborczych (przewalutowania kredytów frankowych, podniesienia kwoty wolnej od podatku) i rozłożenia w czasie realizacji pozostałych. W efekcie roczny koszt realizacji wyborczych obietnic w 2017 roku wyniósł ok. 27 mld zł zamiast szacowanych na ok. 60 mld zł obietnic z kampanii wyborczej. Jednocześnie opóźnienie realizacji części obietnic wyborczych, w warunkach dobrej koniunktury dało czas na wzrost dochodów i obniżenie innych wydatków. Warto jednak pamiętać, że koszt obniżenia wieku emerytalnego będzie narastał w czasie, w związku z czym w 2018 roku koszty realizacji obietnic PiS sięgną już ok. 35 mld zł.
 - Znacznego napływu cudzoziemców do Polski, którzy wspierają wzrost gospodarczy uzupełniając braki pracowników. Rząd PiS, wbrew antyimigracyjnej retoryce z kampanii wyborczej, nie zablokował ich napływu.

12 października br. Standard & Poor's podniosła rating długu publicznego Polski, konkretnie długookresowy rating w walutach obcych z "BBB+" do "A-", długookresowy rating w złotówkach z "A-" do "A" oraz krótkookresowy rating w złotówkach z "A-2" do "A-1". Jest to jedynie cofnięcie obniżki ratingu, której S&P dokonała prawie trzy lata temu, w styczniu 2016 roku na początku rządu Prawa i Sprawiedliwości. Obecny rating Polska miała już w latach 2007-2015 i to pomimo że przypadał na nie globalny kryzys finansowy i kryzys wypłacalności w strefie euro.

Działania PiS jak dotąd nie zatrzymały pozytywnych zmian zachodzących w sektorze prywatnym, chociaż ograniczyły stopę inwestycji prywatnych. Polska w 2017 roku po raz pierwszy od 1995 roku zanotowała nadwyżkę na rachunku obrotów bieżących (0,3% PKB), co wskazuje na

poprawę konkurencyjności. S&P przypisuje to silnej nadwyżce w rozwijającym się sektorze usług. Ciągły odpływ pracowników z rolnictwa i wzrost sektora przedsiębiorstw podnoszą produktywność polskiej gospodarki.

PiS wycofało się z części niebezpiecznych lub kosztownych obietnic wyborczych (przewalutowanie kredytów frankowych, podniesienie kwoty wolnej od podatku), a realizację pozostałych rozłożyło w czasie. W efekcie roczny koszt realizacji wyborczych obietnic w 2017 roku wyniósł ok. 27 mld zł zamiast 59 mld zł zapowiadanych w kampanii – pomimo szkodliwego i kosztownego obniżenia wieku emerytalnego oraz wprowadzenia programu „Rodzina 500+”. W 2018 roku koszt ich realizacji wzrośnie do ok. 35 mld zł (rosnące koszty obniżenia wieku emerytalnego). Opóźniając realizację części obietnic wyborczych i wycofując z innych, w warunkach dobrej koniunktury rząd miał czas na zwiększenie dochodów i obniżenie innych wydatków. Samo zamrożenie progów podatkowych w PIT, będące efektywnym wzrostem opodatkowania, dało w ciągu 3 lat ok. 3-4 mld zł. Podatek bankowy to dodatkowe 4 mld zł. Jednocześnie rząd hamując dynamikę płac w sferze budżetowej w tym samym okresie zaoszczędził kolejne 4-5 mld zł. To w połączeniu z wyższymi wpływami z VAT dzięki uszczelnieniu (obecnie szacowane na 13-19 mld zł) i dobrej koniunkturze, która podnosi także wpływy z innych podatków, zapobiegło wzrostowi deficytu pomimo nowych wydatków.

Znaczny napływ cudzoziemców do Polski wspiera wzrost gospodarczy uzupełniając braki pracowników. Rząd PiS, wbrew antyimigracyjnej retoryce, nie zablokował ich napływu. NBP szacuje, że w 2017 roku przebywało w Polsce przeciętnie 900 tys. pracowników z Ukrainy.

S&P, pomimo przywrócenia dotychczasowego ratingu Polski, wymienia szereg negatywnych posunięć rządu PiS dla wzrostu gospodarczego. W szczególności:

- konflikt z Komisją Europejską który może zaważyć na alokacji funduszy UE dla Polski,
- pogorszenie percepcji rządów prawa w Polsce przez inwestorów,
- niepewność regulacyjna hamuje inwestycje MSP i zagraniczne,
- obniżenie wieku emerytalnego pogarsza perspektywy wzrostu gospodarczego,
- podatek bankowy osłabia rentowność sektora bankowego,
- dążenie do nacjonalizacji banków jest ryzykowne dla branży,
- polityka fiskalna jest nieco pro-cykliczna zamiast kontr-cykliczna,
- szybki wzrost płacy minimalnej może przełożyć się na inflację.

Pozytywna natomiast zdaniem agencji była poprawa ściągłości podatku VAT, ułatwienia dla cudzoziemców i potencjalnie takie okażą się Pracownicze Plany Kapitałowe.

Na koniec należy podkreślić, że misją agencji ratingowych nie jest ocena perspektyw długofalowego wzrostu gospodarki danego kraju, ale ocena ryzyka niewypłacalności z punktu widzenia wierzycieli. Dlatego agencje myślą raczej w perspektywie możliwości spłaty najdłuższych emitowanych obligacji skarbowych, których horyzont to 10-15 lat. Zatem traktowanie ocen agencji ratingowych jako wskaźników perspektyw długofalowego wzrostu w dłuższej perspektywie, np. 30 lat i dogonienia poziomu życia Zachodu, jest nieporozumieniem.

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększenia frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wytężonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn, możesz się skontaktować:

Patrycja Satora, dyrektor ds. rozwoju FOR

Tel. 500 494 173

patrycja.satora@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność - obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

KONTAKT DO AUTORÓW

Aleksander Łaszek

Główny Ekonomista

e-mail: aleksander.laszek@for.org.pl

Rafał Trzeciakowski

Ekonomista

e-mail: rafal.trzeciakowski@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A · 02-628 Warszawa · tel. +22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl · www.for.org.pl

[f/FundacjaFOR](https://www.facebook.com/FundacjaFOR) · [t/@FundacjaFOR](https://twitter.com/FundacjaFOR)